Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2019-05-23

TRN 2019-0064

Motion 2019:7 av Anna Sehlin m. fl. (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm

Inledning

Anna Sehlin m. fl. (V) har skrivit en motion om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts inkomma med yttrande senast 31 maj 2019.

Tillväxt- och regionplanenämndens överväganden

Lånecykelsystem möjliggör spontana cykelresor, eller enkelresor där man exempelvis cyklar ena vägen och använder ett annat transportsätt på returresan. Ett regionalt lånecykelsystem kan dessutom bidra till att avlasta kollektivtrafiken, bland annat vid trafikstörningar.

Innovation inom cykling och delningsekonomi pågår i högt tempo. Bara de senaste månaderna har ett flertal lånecykelsystem kommit på plats i delar av länet. Nämnden ser positivt på att det växer fram en mångfald av aktörer. Entreprenörskap på nya marknader och inom olika områden bidrar till regional tillväxt och till att frigöra resurser för Region Stockholm.

Region Stockholm arbetar ständigt för att bidra till regional utveckling och hållbara och resurseffektiva transportsystem. Här kan ett gemensamt lånecykelsystem vara en viktig del. I den regionala cykelplanen står att ett gemensamt lånecykelsystem bör finnas i hela regionen. Samtidigt är det svårt att politiskt styra innovation och utveckling. Det är viktigt att inte skapa strukturer som hämmar fri utveckling eller satsar på fel tekniska lösningar.

Trafikförvaltningen har tidigare, på uppdrag av Trafiknämnden, utrett förutsättningarna för trafikförvaltningen att tillhandahålla ett lånecykelsystem. I tjänsteutlåtande från 2016 (SL 2016-0239) skriver Trafikförvaltningen:

”Den samlade bedömningen är att trafikförvaltningen inte bör vara en upphandlande part vad gäller lånecyklar, varken i form av en regional tjänstekoncession och ett ramavtal för kommuner att göra avrop ifrån. Trafikförvaltningen bör heller inte ta ansvaret för att subventionera lokala lånecykelsystem som inte befunnits vara kommersiellt bärkraftiga.” Man konstaterar vidare att:

”Trafikförvaltningens inriktning bör vara att tillgängliggöra lämpliga delar av SL:s system för biljett och information samt att i samverkan med kommun och operatör verka för att fler lånecykelstationer lokaliseras vid kollektivtrafikknutpunkter.”

I budget 2019 (LS 2017-1455) fick Trafiknämnden i uppdrag att underlätta för samplanering av bland annat cykelresor och lånecykelsystem. Ett arbete med uppdraget pågår som en utveckling av tidigare gjord utredning.

I budget 2019 fick Tillväxt- och regionplanenämnden i uppdrag att verka för en samlad regional syn på cyklar och elfordon i delningsekonomin. Uppdraget tangerar ett regionalt lånecykelsystem och kan ligga till grund för fortsatt arbete med samordning av lånecykelsystem. I och med budget 2019 permanentades även cykelkansliet och vi ser att ett fortsatt arbete för att främja cykling och elfordon i delningsekonomin faller väl inom ramen för cykelkansliets arbete. Nämnden anser att frågan bör hanteras samordnat inom Region Stockholm, i samverkan mellan trafiknämnden och tillväxt- och regionplanenämnden, och i samråd med länets samtliga kommuner, Trafikverket samt andra aktörer som arbetar för ökad cykling och hållbara transporter

Nämnden föreslår därför att Regionstyrelsen, med hänvisning till pågående arbete, ska yrka på att regionfullmäktige anser Motion 2019:7 av Anna Sehlin m.fl (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem besvarad.

Region Stockholm

REMISS

2019-03-21 RS 2019-0286

Rotel III– Trafikroteln
Rotel IV - Tillväxt-, samhällsplanerings- och skärgårdsroteln

Trafiknämnden
Tillväxt- och regionplanenämnden

Ärende:

Remiss - Motion 2019:6 av Anna Sehlin (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2019-05-31**

Handläggare: **Joakim Liljeberg rotel III, Lars Nordgren rotel IV**

Yttranden skickas till regionledningskontorets registrator:

E-post: registrator.lsf@sll.se

Adress:
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Internadress:
Regionledningskontoret, Registraturen, Landstingshuset

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-23

TRN 2019-0064

Handläggare:
Anders Wilandson

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Motion 2019:7 av Anna Sehlin m. fl. (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin m. fl. (V) har skrivit en motion om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts inkomma med yttrande senast 31 maj 2019. Ärendet har beretts i samråd med Trafikförvaltningen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2019-05-23
Förslag till yttrande, 2019-05-23
Motion 2019:7 av Anna Sehlin m. fl. (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm, RS 2019-0286,

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Yttrande över motion 2019:7 av Anna Sehlin m. fl. (V) om att införa ett regionalt lånecykelsystem i Region Stockholm, TRN 2019–0064, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Ett regionalt lånecykelsystem kan bidra till ökad cykling och att målen i den regionala cykelplanen nås. Lokala system med olika utformning och registrerings- och betallösningar kan utgöra en barriär inte minst för nya användare. Regionala lånecykelsystem lyfts upp som en önskvärd lösning i flera delas av Sverige och internationellt. Syfte och målgrupp(er) samt utformning av ett regionalt lånecykelsystem för Stockholms län bör utredas.

Innovation inom cykling och delningsekonomi pågår i högt tempo. Bara de senaste månaderna har ett flertal lånecykelsystem kommit på plats i delar av länet. Hur ett regionalt lånecykelsystem hanterar eller drar nytta av detta bör vara en del av en ett fortsatt arbete att utreda frågan.

Bakgrund

Trafikförvaltningen genomförde under hösten 2014 en studie, *Utvärdering av kombinationsresande med cykel och kollektivtrafik*, 2014-12-15, dnr (SL 2014-2807). Den utvärderade de tre kombinationsresealternativ som tas upp i den regionala cykelplanen, det vill säga cykelparkering, lånecykelsystem och medtag av cykel i kollektivtrafiken. Resultatet visade att de alternativ som bäst uppfyllde målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet samt andra utvärderingsfaktorer var cykelparkeringar vid kollektivtrafikknutpunkter och lånecykelsystem.

Trafikförvaltningen har tidigare, på uppdrag av Trafiknämnden, utrett förutsättningarna för trafikförvaltningen att tillhandahålla ett lånecykelsystem. I tjänsteutlåtande från 2016 (SL 2016-0239) skriver Trafikförvaltningen:

”Den samlade bedömningen är att trafikförvaltningen inte bör vara en upphandlande part vad gäller lånecyklar, varken i form av en regional tjänstekoncession och ett ramavtal för kommuner att göra avrop ifrån. Trafikförvaltningen bör heller inte ta ansvaret för att subventionera lokala lånecykelsystem som inte befunnits vara kommersiellt bärkraftiga. Trafikförvaltningens inriktning bör vara att tillgängliggöra lämpliga delar av SL:s system för biljett och information samt att i samverkan med kommun och operatör verka för att fler lånecykelstationer lokaliseras vid kollektivtrafikknutpunkter.”

Överväganden

I den regionala cykelplanen står att ett gemensamt lånecykelsystem bör finnas i hela regionen. Ett gemensamt lånecykelsystem skulle kunna minska de barriäreffekter som det innebär att registrera sig för och lära sig att

använda flera olika system. Ett regionalt lånecykelsystem kan bidra till att vi når målet i den regionala cykelplanen. Lånecykelsystem möjliggör spontana cykelresor, eller enkelresor där man exempelvis cyklar ena vägen och använder ett annat transportsätt på returresan. Ett regionalt lånecykelsystem kan dessutom bidra till att avlasta kollektivtrafiken, bland annat vid trafikstörningar.

Trafikförvaltningen genomförde under hösten 2014 en studie, *Utvärdering av kombinationsresande med cykel och kollektivtrafik*, 2014-12-15, dnr (SL 2014-2807). Den utvärderade de tre kombinationsresealternativ som tas upp i den regionala cykelplanen, det vill säga cykelparkering, lånecykelsystem och medtag av cykel i kollektivtrafiken. Resultatet visade att de alternativ som bäst uppfyllde målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet samt andra utvärderingsfaktorer var cykelparkeringar vid kollektivtrafikknutpunkter och lånecykelsystem.

En central del i att utreda utformning av ett regionalt lånecykelsystem är att definiera syfte och målgrupp(er) för lånecykelsystemet. Syfte och målgrupp(er) påverkar vilken utformning och utbredning som är lämplig. Förvaltningen bedömer att detta inte är gjort i Stockholms län och att det därför är ett viktigt första steg i en eventuellt fortsatt arbete att utreda frågan. Detta bör hanteras samordnat inom Region Stockholm och i samråd med länets samtliga kommuner, Trafikverket samt andra aktörer som arbetar för ökad cykling och hållbara transporter.

Förutsättningar och efterfrågan på lånecykelsystem kan se olika ut i olika delar av länet och ett eventuellt regionalt system kan behöva se olika ut beroende på lokala förutsättningar. Exempelvis kan ett stationsbeserat system vara lämplig på vissa platser medan ett flytande system kan vara lämpligt på andra platser. Detta bör utredas.

Trafiknämnden har i Budget 2019 fått i uppdrag att vara en aktiv part i Stockholmsregionens cykelplanering, vilket inkluderar att underlätta för samplanering av kollektivtrafikresor, cykelresor och lånecykelsystem. Trafiknämnden ska också under 2019 lämna förslag på hur Region Stockholm kan ta en ledande roll i samordningen av utvecklingen av smarta mobilitetslösningar i Stockholmsregionen som tillgodoser behovet av resande från dörr till dörr.

Samtidigt har Tillväxt- och regionplanenämnden fått i uppdrag att genom det regionala cykelkansliet verka för en samlad regional syn på cyklar och elfordon i delningsekonomin. Cykelkansliets uppdrag tangerar ett regionalt

lånecykelsystem och kan ligga till grund för ett fortsatt arbete av frågan i samverkan med trafikförvaltningen.

Innovation inom cykling och delningsekonomi pågår i högt tempo. Bara de senaste månaderna har ett flertal lånecykelsystem kommit på plats i delar av länet. Hur ett regionalt lånecykelsystem hanterar eller drar nytta av detta bör vara en del av det fortsatta arbetet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för landstinget.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Anders Wilandson
Bitr. avdelningschef